
KRÓNKA

TITO ELNÖK ÜZENETE AZ ORSZÁG SZÍNHÁZAIHOZ. Az idei évtől kezdődően az újvidéki országos színházi fesztivál, a Sterijai Játékok első versenynapja a hazai drámairodalom és színjátszás, a jugoszláv színművészet napja lesz. Ezen a napon az ország valamennyi színházában felolvassák valamelyik neves társadalmi-politikai dolgozó, író, rendező vagy színész üzenetét, szövegét. Az első jugoszláv színművészeti nap üzenetét maga Tito köztársasági elnök intézte az ország színházaihoz:

„Szívélyes üdvözlétemet küldöm önöknek és minden színházi dolgozónak a jugoszláv színművészet napja alkalmából, amelyet az idén alapítottak meg, a Sterija Játékok kezdeményezésére.

A színművészetnek, talán jobban, mint más művészeteknek, megvan a lehetősége, hogy közvetlenebb kapcsolatban legyen a társadalmi közeggel, amelyből fakadt és amelyben társadalmi tevékenységét kifejti, a mindennapos emberi és társadalmi-politikai körülményekkel, a társadalom önmagáról alkotott tudatával. Ezért a színház szerepe rendkívüli jelentőségű nemcsak a művészeti és általában a művelődési közvélemény formálásában, hanem a társadalomnak mint kulturális közösségnek a továbbfejlesztésében is.

Korszerű színházunk kezdettől fogva nem kis mértékben járult hozzá a nemzeti öntudat felébresztéséhez és fejlesztéséhez. A maga módján, művészi eszközökkel, bekapcsolódott a társadalom leghaladóbb rétegeinek a nemzeti függetlenségért és szabadságért, a zavartalan kulturális fejlődésért, a népek önálló és szabad életre való történelmi jogának érvényesítéséért folytatott széles körű és eredményes harcában. Népfelszabadító háborúnkban és forradalmunkban a színház, a fronton és a hátszágban egyaránt, a harcosok művelődésének és a nép széles rétegei, elsősorban a munkás- és parasztfiatalság forradalmi mozgósításának és öntudata fejlesztésének erőteljes tényezője volt.

A humanizmuson alapuló szocialista öngazgatású társadalomban, amelyet mi építünk, a színháznak kivételes jelentősége van. A színháznak a haladó társadalmi öntudat és a dolgozók iránti humanista viszony élharcosának kell lennie, és serkenteni kell mindannak az építő jellegű bírálatát, ami gátolja fejlődésünket. Ezt pedig úgy értheti el, ha hű tükré lesz a társadalmunkban végbemenő folyamatoknak és ha eltéphetetlen szálakkal fűződik egybe az öngazgatással és a társult munkával, mint szerves részük.

A színház mindig nemes és alkotó közvetítő volt a művészet és a nép, a nép és a művészet között, és ma is annak kell lennie. E tekintetben színházaink, a Sterija Játékok és más színművészeti intézményeink és rendezvényeink kiemelkedő szerepet játszottak. Am napról napra egyre bonyolultabb és felelősebb feladatok várnak rájuk, különösen, ha szem előtt tartjuk művelődésünk és általában társadalmunk egyre gyorsabb fejlődését.

Sok sikert kívánok a színházi dolgozóknak kultúránk és szocialista öngazgatású társadalmunk egésze javára.

Josip Broz "Tito"

JÓ RENDEZÉSEK, KIEMELKEDŐ SZÍNÉSZI TELJESÍTMÉNYEK. A címbe foglalt megállapítással jellemezhetnénk az április 14-e és 24-e között megrendezett Sterija Játékokat, s nyomban hozzátehetnénk azt is, hogy a 22. országos színházi fesztivál minden bizonnyal nívósabb, színvonalasabb volt, mint az utóbbi három-négy szemle. Már a kiválasztott nyolc előadás bejelentése után tudtuk, hogy ez a fesztivál a jó rendezések seregszemléje lesz, hiszen öt régebbi Sterija-díjas rendező kapott meghívást Újvidékről. Szerencsére a kiemelkedő rendezések mellé kiváló színészi teljesítmények is járultak, s ha a fesztivál kívánivalót hagyott maga mögött, akkor az az, hogy még mindig, pontosabban az idén sem lehetünk tanúi jó hazai szöveg megszületésének — bizonyítékául annak, hogy a jugoszláv drámaírás még mindig nem lábalt ki hosszan tartó válságából. Bár jobbára mégis dicsérni kellene a fesztivált, nem lehet szó nélkül hagyni, hogy éppen a szemle két kortárs szerzőjének műve, Miodrag Ilić Puccs (a Belgrádi Drámai Színház előadása) és Velimir Lukić A döntés éjszakája című drámája (újvidéki Szerb Nemzeti Színház) keltette a legnagyobb csalódást, s volt meggyőzően a fesztivál két legsikerlenebb előadása. Olyannyira, hogy joggal vetődött fel a kérdés, miért is hívták meg a szemlére, mert velük a Játékok nem lettek gazdagabbak, sőt

az összbenyomásunkon is rontottak. Nemcsak a vértelen szöveg ellen emelünk kifogást, hanem a giccsbe kapaszkodó rendezés, az átlagosnál is gyöngébb színészi alakítások ellen is. A színészi alakítások mércéjét pedig már a rendezvényt nyitó előadás, Ranko Marinković A küklöpsz című regényének dramatizációjából készült előadás (zágrábi Horvát Nemzeti Színház) részvevői igen magasra emelték. Rade Šerbedžija, Boris Buzančić, Jovan Ličina, Zvonimir Zoričić és a többiek, a Kosta Spajić rendezte, minden bizonnyal színháztörténeti jelentőségű előadáson kiegyensúlyozottan, de magas szinten alakítottak, s hozzájuk hasonló teljesítményre már csak a szemlén részt vevő másik zágrábi együttes, az Utazó Színház társulatának tagjai — Rielja Bašić, Ana Karić, Fabijan Šovagović, Vanja Drach, Ivo Serdar és a többiek — voltak képesek, s Nikola Simić Pomet szerepében, a belgrádi Jugoszláv Drámai Színház, Miroslav Belović rendezte Dundo Maroje előadásán. Nyolc-tíz valóban kimagasló színészi teljesítmény és mellette egy sereg apró remeklésekkel teli alakítás minden bizonnyal elég súlyt adhat egy fesztiválnak.

A már említett két zágrábi és a belgrádiak Držić-előadásán kívül a szemle középmezőnyébe sorolható a celjeiek Ivan Cankar Szent Flórián-völgyi kísértetek című előadása, Mile